

# FESTIVAL TORROELLA DE MONTGRÍ



**Dilluns, 14 d'agost de 2017**

22.00 h - Auditori Espai Ter

**Academy of St. Martin in the Fields Chamber Ensemble**

## PROGRAMA

### I

**Gioachino Rossini (1792-1868)**

*Sonata per a cordes núm. 1 en Sol major*

Moderato

Andante

Allegro

**Johannes Brahms (1833-1897)**

*Variacions sobre un tema de Schumann, Op. 9, arranjament per a octet de cordes i vent de Detlev Glanert*

### II

**Franz Schubert (1797-1828)**

*Octet en Fa major, D.803, Op. Pòst. 166*

I Adagio – Allegro – Più Allegro

II Adagio

III Scherzo: Allegro vivace

IV Andante – Un poco più mosso – Più lento

V Menuetto: Allegretto

VI Andante molto – Allegro – Andante molto – Allegro molto

## INTÈRPRETS

**Academy of St. Martin in the Fields Chamber Ensemble**

**Tomo Keller** i **Harvey de Souza**, violins | **Robert Smissen**, viola | **Stephen Orton**, violoncel | **Lynda Houghton**, contrabaix | **James Burke**, clarinet | **Daniel Jemison**, fagot | **Stephen Stirling**, trompa

## Música de cambra variada

Rossini escrigué les seves *Sis sonates*, segons ell, quan tenia dotze anys, i les dedicà al contrabaixista Agostino Triossi, possiblement pel paper destacat que Rossini havia donat al contrabaix en aquestes obres. El compositor escrigué: «Són sis sonates horribles compostes per mi en la vila [prop de Ravenna] del meu amic i mecenes Agostino Triossi, quan era una criatura i encara no havia rebut ni una lliçó d'acompanyament; compostes i copiades totalment en tres dies i executades caninament pel contrabaixista Triossi, Morini [un cosí] com a primer violí, el seu germà al violoncel, i com a segon violí jo mateix, que vaig ser, per dir la veritat, el menys caní».

Són veritables *sonate a quattro*, característiques de l'estil italià, però adoptant algunes de les innovacions que havia introduït Haydn, especialment un cert aire romàntic (és ben sabut que Rossini sentia una gran admiració per Haydn, com també per Mozart i Beethoven, per la qual cosa era conegut entre els seus condeixebles com «l'alemanyet»). Ja gran, escrigué que les dues primeres «havien estat l'admiració de la meva joventut, la desesperació de la meva maduresa, i el consol de la meva vellesa».

Les sis sonates romangueren molts anys perdudes i les descobrí el 1954 el compositor Alfredo Casella en els arxius de la Biblioteca del Congrés a Washington. Encara que estiguin escrites per a quatre instruments, la substitució de la viola pel violoncel en el clàssic esquema del quartet de corda afavorí la interpretació per una orquestra de cordes. Les sis estan en una tonalitat major i en la clàssica estructura de tres temps ràpid-lent-ràpid, en aquest cas *Moderato-Adagio-Allegro*.

Brahms escrigué *Les 16 variacions sobre un tema de Schumann*, Op. 9, l'estiu de 1854, a Düsseldorf, i estan dedicades a Clara Schumann. Les hi dedicà després del naixement de Fèlix, l'últim fill de Clara. El tema és el primer de les cinc peces de *Bunten Blättern (Fulls de colors)*, Op. 99, compostes per Schumann vint anys abans. Envià l'obra a Schumann a Endenich, on estava reclòs en una casa de salut, després d'un intent de suïcidi. Clara Schumann també havia compost unes variacions sobre aquest tema.

És molt clara la influència del matrimoni Schumann en aquesta obra: Brahms la va enviar a Clara pensant que li serviria de consol després de l'intent de suïcidi del seu marit. A més de centrar l'obra en el tema citat, inclogué dos temes més de Schumann a les variacions 9 i 13, i també una *Romança* de Clara a la número 10. Les variacions 10 i 11 estan escrites per celebrar l'aniversari de Clara, el 12 d'agost.

Imitant la dualitat de personalitats que Schumann s'atribuïa (*Eusebius* i *Florestan*), Brahms també es desdoblà en dos: *Brahms* i *Kreisler*: les variacions 4, 7, 8, 11, 14 i 16 estan signades B en l'autògraf, mentre que les variacions 5, 6, 9, 12 i 13 les signa Kr. Són dues personalitats molt contradictòries: *Brahms* és tímid, disciplinat, tranquil; per contra *Kreisler* és emotiu, apassionat, impulsiu i desconcertant. L'arranjament que figura en el programa d'avui és obra del compositor alemany Detlev Glanert.

Schubert acabà l'*Octet en fa major* l'1 de març de 1824, i no fou editat, sense els moviments quart i cinquè, fins passats vint-i-nou anys, el març de 1853, per Diabelli. És escrit per a clarinet, fagot, trompa, dos violins, viola, violoncel i contrabaix. El compongué el mes de febrer i l'estrenà el beethovenià Quartet Schuppanzigh el 16 d'abril del 1827 al Musikverein de Viena.

Segons sembla, Schubert el compongué per encàrrec del comte Ferdinand Troyer, que en la primera audició privada tocà la part de clarinet (així ho explica en la seva biografia Franz Kreissle, el primer biògraf de Schubert). Aquest comte era el majordom major de l'arxiduc Rudolph, el mecenes i deixeble de Beethoven, a casa del qual s'interpretà l'obra per primera vegada. En fer-li l'encàrrec, li demanà que s'assemblés al màxim possible al *Septimí* de Beethoven, del 1800, obra extraordinàriament popular. Schubert complí molt bé l'encàrrec, però no pogué evitar que la seva obra sonés cent per cent schubertiana.

Consta de sis moviments: *Adagio-Allegro*, *Adagio*, *Allegro vivace*, *Tema (Andante) amb 7 variacions*, *Menuetto (Allegretto)* i *Andante molto*. Com ja havia fet altres vegades (recordem el quartet de *La mort i la donzella* o el quintet *La truita*), Schubert utilitzà obres seves anteriors: en el primer moviment, el Lied *Der Wanderer*, i en el quart, el tema variat és tret de la seva òpera *Die Freunde von Salamanka*.

**Manuel Capdevila i Font**

## ACADEMY OF ST. MARTIN IN THE FIELDS CHAMBER ENSEMBLE

L'Academy of St. Martin in the Fields es va crear el 1958 a partir d'un grup de destacats músics de Londres. Treballant sense director, va fer el seu primer concert el 13 de novembre de 1959 a l'església que li dona nom. Després de les seves tres primeres gravacions, va signar una successió de contractes i va passar ràpidament a ser un dels conjunts amb més enregistraments de la història.

A mesura que es va anar ampliant el seu repertori, des del barroc a Mozart, Beethoven i Bartók, va ser necessari que el concertino, Neville Marriner, prengués el lloc de director de l'orquestra. Fins a la seva mort, l'octubre de 2016, aquesta col·laboració de l'Academy of St. Martin in the Fields amb Neville Marriner s'ha mantingut com la més llarga i amb més gravacions de la seva història. Per a commemorar aquesta cooperació, el 2014 el conjunt va realitzar una sèrie de concerts per celebrar el 90è aniversari de Marriner.

L'Academy of St. Martin in the Fields Chamber Ensemble es va crear el 1967 per tocar les obres de cambra més àmplies -des de quintets fins a octets- amb músics que habitualment treballen junts, en lloc de l'habitual quartet de corda acompanyat d'un artista convidat. Format pels principals músics de l'orquestra, el Chamber Ensemble actua com a octet de cordes, sextet i a vegades inclou instruments de vent. Entre els països que més visiten en les seves gires, destaquen França, Alemanya i Espanya, amb visites freqüents als Estats Units i Amèrica del Sud, Austràlia i Nova Zelanda.

En les últimes temporades, el conjunt de cambra ha tocat a la sala Kings Place i a l'església de St. Martin in the Fields de Londres, i a diverses sales de la Gran Bretanya. Han realitzat també amb gran èxit gires per Europa, Amèrica i Àsia.

L'Academy of St. Martin in the Fields Chamber Ensemble ha publicat més d'una trentena de discos amb les discogràfiques Philips Classics, Hyperion i Chandos.

L'Academy of St. Martin in the Fields Chamber Ensemble va actuar per primera vegada al Festival de Torroella de Montgrí a l'edició del 2000.



### 37è Festival Torroella de Montgrí 2017

Organitza:



Mitjans oficials:



Mitjans col·laboradors:



El Festival és membre de:



Amb el suport:



Amb el mecenatge:



Amb la col·laboració:

